

Anàbasi

Saint-John Perse

[...] ah! tota mena d'homes amb llurs vies i faisons: menjadors d'insectes, de fruits d'aigua, portadors d'emplastres, de riqueses! l'agricultor i l'adalingue, l'acupuntor i el saliner; el peatger, el ferrer; comerciants de sucre, de canyella, de copes de metall blanc i de llànties de banya; aquell que talla un vestit de cuir, sandàlies de fusta i botons en forma d'oliva; aquell que dóna a la terra les seves formes; i l'home sense cap ofici: home del falcó, home de la flauta, home de les abelles; aquell que treu plaer del timbre de la pròpia veu, el qui troba feina en la contemplació d'una pedra verda; aquell que encén per a la seva satisfacció un foc d'escorces damunt la teulada; aquell que sobre el terra es fa un jaç de fulles oloroses, s'hi ajeu i reposa; aquell que pensa en dibuixos de ceràmica verda per a piscines d'aigües vives; aquell que ha fet viatges i pensa anar-se'n de nou; el qui ha viscut en un país de grans pluges; aquell que juga als daus, a les tabes, al joc dels gobelets; o el qui ha desplegat a terra les seves taules de càlcul; aquell que té projectes sobre l'ús d'una carbassa; el qui arrossega una àliga morta com un feix de branques darrera seu (i la ploma és donada, no venuda, per a les aletes de les fletxes), el qui recull el pol·len en un atuell de fusta (i el meu plaer, diu, esta en aquest color groc); aquell que menja bunyols, cucs de palma, gerdons; aquell a qui agrada el gust de l'estragó; el qui somia en un pebrot; o bé encara aquell que mastega una goma fòssil, que duu una petxina a l'orella, i el qui espia el perfum de geni en les esquerdes fresques de la pedra; el qui pensa en el cos d'una dona, home libidinós; el qui veu la seva ànima en el reflex d'una espasa; l'home versat en les ciències, en l'onomàstica; l'home que gaudeix del favor en els consells, aquell que posa nom a les fonts, que fa una donació de seients sota els arbres, de lianes tenyides per als savis; i fa segellar a les cruïlles enormes bols de bronze per a la set; millor, aquell que no fa res, tal home i tal altre en les seves maneres, i molts altres encara! els arramassadors de guatlles en els plecs de terreny, aquells que cullen en les bardisses els ous amb taques verdes, aquells que desmunten del cavall per recollir coses, àgates, una pedra de color blau pà·lid que tallen a l'entrada dels ravals (en forma d'estoigs, de tabaqueres i de fermalls, o de boles per a fer-les rodar a les mans dels paralítics); aquells que xiulant pinten cofrets a l'aire lliure, l'home del bastó de marfil, l'home de la cadira de balca, l'eremita adornat per mans de noia i el guerrer llicenciat que ha plantat la llança al llindar per fermar-hi un mico... ah! tota mena d'homes amb llurs vies i faisons, i de sobte!, amb els seus vestits de vesprada i resolent a l'entorn tota qüestió de precedència, apareix el Narrador, que s'asseu al peu del terebint...

Oh genealogista sobre el terreny! ¿quantes històries de famílies i de filiacions? — i que el viu hereti els títols del mort, com diuen les taules del legista, si jo no he vist totes les coses en la seva ombra i el mèrit de llur època: els dipòsits de llibres i d'annals, els magatzems de l'astrònom i la bellesa d'una necròpolis, d'antiquíssims temples sota les palmes, habitats per una mula i tres gallines blanques — i més enllà de l'amfiteatre del meu ull, moltes accions secretes en camí: els campaments aixecats per unes raons que se m'escapen, les insolències dels pobles dels turons i les travessies dels rius sobre odres; els cavallers portadors de cartes d'aliança, l'emboscada a les vinyes, les temptatives dels pillards al fons dels congosts i les maniobres camps a través per al rapte d'una dona, els regateigs i els complots, l'acoblament dels animals al bosc a la vista dels infants, i convalsències de profetes al fons dels bouals, les converses mudes de dos homes sota un arbre...

però per damunt de les accions dels homes sobre la terra, tot de signes viatgers, tot de llavors viatgeres, i sota l'àzim del bon temps, en una gran bufada de la terra, tota la ploma de les messes!... fins a l'hora del capvespre en .què l'estrella femella, cosa pura i empenyorada en les altures del cel...

Terra arable del somni! Qui parla de construir? —He vist la terra distribuïda en vastos espais i el meu pensament no és gens distret pel navegant.

Saint-John Perse, *Anàbasi*. Edició bilingüe. Pròleg d'Octavio Paz. Traducció d'Alfred Satgatal, Barcelona: Edicions del Mall, 1984. (Poesia del Segle XX)

Traduït per Alfred Sargatal